

Turun kaupunki
Kasvatus- ja opetuslautakunta
Timo Jalonen
Kasvatus- ja opetusjohtaja

21.12.2023

Yliopistonkatu 27 a
20100 Turku

Lausunto: ruotsinkielisen koulutuksen mahdollinen siirtäminen Turun ammatti-instituutilta Axxell Utbildning Ab:lle

Opiskelijamäärät ruotsinkielisessä koulutuksessa

Turun ammatti-instituutin vuosittainen opiskelijavirtauma on lähes 10 000. Liiketalouden koulutusyksikön koko opiskelijamäärä on 815, josta 82 on ruotsinkielisissä koulutuksissa ja 733 suomenkielisissä liiketalouden alan koulutuksissa. Turun ammatti-instituutilla on vähän ruotsinkielisiä opiskelijoita opiskelupaikoihin nähden. Yhteishaussa liiketoiminnan perustutkinnossa on 20 ja tieto- ja viestintätutkinnon perustutkinnossa 16 aloituspaikkaa. Erityisesti tieto- ja viestintätekniikan perustutkintoon on ollut vaikea saada ruotsinkielisiä opiskelijoita. Ennakointitietojen mukaan ruotsinkielisten nuorten määrä vähenee edelleen Turussa ja seutukunnassa (liite 1 ruotsinkielinen väestö). Ruotsinkieliset nuoret valitsevat enimmäkseen toisen asteen koulutukseksi lukion. Lukiopaikkoja Turussa ja lähialueella on riittävästi ruotsinkielisille hakijoille. Turku on lisännyt lukiopaikkoja lähivuosina yhteensä noin 20:lla ja se on myös vaikuttanut Turun ammatti-instituutin ruotsinkielisten hakijoiden määrään.

Alla tiedot ruotsinkielisessä koulutuksessa olevista opiskelijoista 21.12.2023:

Aloitus (e-lokuu)	liiketoiminta (merko-	tieto- ja viestintä-	yht. kaikki	äidinkieli ruotsi	äidinkieli suomi	äidinkieli muu	erityinen tuki
2020	1	2					
2021	14	7					
2022	18	15					
2023	20	5					
yhteensä	53	29	82	54	7	10	11

Alla kuva vuosina 2020 – 2023 aloittaneista ja valmistuneista:

Grundexamen i informations- och kommunikationsteknik

	2020	2021	2022	2023
Aloittaneet	15	11	18	4
Valmistuneet	10	8	12	13

Grundexamen i affärsverksamhet

	2020	2021	2022	2023
Aloittaneet	24	27	24	19
Valmistuneet	18	23	8	17

Tutkintokoulutus ruotsinkielisenä

Liiketalous, Handel och data -yksikön yhteinen historia kaksikielisenä liiketoiminnan sekä tieto- ja viestintätekniikan alojen yksikkönä on pitkä. Vuonna 2018 suomenkielinen tieto- ja viestintätekniikan koulutus siirrettiin toiseen koulutusyksikköön Juhannuskukkulalle. Siirrossa perusteena oli tutkintoon tehdyt rakenteelliset muutokset, jossa opiskelijan valinnanmahdollisuudet tutkinnon eri osaamisaloilla paranivat, koska kaksi aikaisempaa it-alan perustutkintoa yhdistettiin yhdeksi tutkinnoksi, jossa on viisi osaamisalaa. Suomenkielisessä tieto- ja viestintätekniikan perustutkintokoulutuksessa opiskelija voi valita osaamisalan omien tavoitteidensa mukaan. Tätä valinnanmahdollisuutta ei ruotsinkielisessä koulutuksessa ole mahdollista toteuttaa, johtuen opiskelijoiden pienestä määrästä. Ammatillisen koulutuksen reformin (2018) myötä opiskelussa pitäisi korostua työllisyyttä edistävät joustavat opiskelumahdollisuudet, jatko-opintokelpoisuus, opiskelijan omat kiinnostuksen kohteet sekä valinnaisuus. Opiskelijoille tehdään henkilökohtainen osaamisen kehittämisen suunnitelma (HOKS), jonka tulisi olla työllistymistä tai jatko-opintoja edistävä sekä sisältää valinnaisuutta opiskelijan omien tavoitteiden mukaisesti. Lain edellyttämiä henkilökohtaisia ratkaisuja ja vaihtoehtoja on vaikea tarjota pienelle opiskelijamäärälle. Turun ammatti-instituutissa ruotsinkielisessä koulutuksessa on pystytty tarjoamaan opiskelijalle kaksoistutkinto-opintoja yhteistyössä Katedralskolanin kanssa (21.12.2023: 3 opiskelijaa + 2024 keväällä aloittaa 2opiskelijaa) ja ammattikorkeakouluopintoja yhteistyössä Novian kanssa (21.12.2023: 3 opiskelijaa). Myös aktiivurheilun integrointi opiskeluun pystytään toteuttamaan (21.12.2023: 2 opiskelijaa). Ammatillisissa opinnoissa ei ole valinnan mahdollisuutta, vaan opinnot määräytyvät tarjonnassa/toteutuksessa olevien tutkinnon osien mukaisesti.

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelevilla on usein haasteita opiskelussa ja jopa oikean alan löytämisessä. Turun ammatti-instituutilla ei ole ministeriön myöntämässä järjestämisluvassa omaa ruotsinkielistä tutkintoon valmistavaa koulutusta (TUVA), Axxell Utbildning Ab tarjoaa alueen ruotsinkielisille TUVA-koulutusta. Turun ammatti-instituutissa ruotsinkielinen opiskeluhuolto on hoidettu lain edellyttämällä tavalla, meillä on ruotsinkielinen terveydenhoitaja, opinto-ohjaaja, kuraattori ja psykologi. Erityisopetusta ei ole tällä hetkellä tarjolla ruotsin kielellä. Vakituinen erityisopettaja on virkavapaalla tämän vuoden eikä sijaista rekrytoitaessa hakijoiden joukossa ollut yhtään erityisopettajan pätevyyden omaavaa henkilöä.

Henkilöstö ja toiminta koulutusyksikössä

Handel och data -tiimissä on tällä hetkellä kahdeksan opettajaa ja osa-aikainen opinto-ohjaaja. Puolet opettajista opettaa joitakin opintoja myös suomenkielisissä tutkinnoissa, jotta heille voidaan suunnitella riittävä määrä työtehtäviä vuosityöajan puitteissa. Kelpoisuusvaatimukset täyttäviä ruotsinkielisiä ammatillisia opettajia, yto-opettajia ja erityisopettajaa on vaikea saada rekrytoitua.

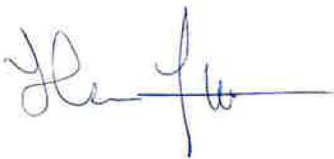
Liiketalous, Handel och datassa, kuten kaikissa koulutusyksiköissä Turun ammatti-instituutissa, kehittäminen ja koulutussuunnittelu tapahtuu tiimeissä sekä poikkialaisissa työryhmissä. Opettajat ovat koulu-

tusalanansa parhaita asiantuntijoita siinä, mitä opiskelijat ja työelämä tarvitsevat. Raamit kehittämiselle tulevat tutkinnon perusteesta, työelämän tarpeista, opetushallituksen ohjeista, lainsäädännöstä sekä ammatti-instituutin strategisista tavoitteista ja soveltamisohjeista.

Turun ammatti-instituutissa jokainen koulutusyksikkö ja tiimi huolehtii omien koulutustuotteidensa markkinoinnista ja työelämäyhteyksistä. Koulutuksista ilmoitetaan nettisivuilla sekä hakupalvelussa. Koulutuksia voi markkinoida ammatti-instituutin useissa eri some-kanavissa, jotka tavoittavat eri-ikäisiä ihmisiä. Koulutuksista ilmoittaminen tapahtuu keskitetysti, koulutusten markkinointi taas riippuu tiimeistä. Handel och data -tiimi on tehnyt tiivistä yhteistyötä erityisesti opinto-ohjaajan johdolla Turun sekä Paraisten ruotsinkielisten peruskoulujen kanssa ja näin pyrkinyt tavoittamaan erityisesti yhteishakuiässä olevia ruotsinkielisiä nuoria.

Turun ammatti-instituutilla eikä sen Liiketalouden koulutusyksiköllä ole mahdollisuutta tuottaa pelkästään ruotsinkielistä toimintaympäristöä Handel och data -tiimin henkilöstölle eikä opiskelijoille. Opiskelu- ja työskentely-ympäristö on kaksikielinen, koska kaikkia dokumentteja tai tietojärjestelmissä olevia tietoja ei löydy ruotsin kielellä ja osa viestinnästä on vain suomen kielellä. Henkilökunta ja opiskelijat ovat tyytymättömiä siihen, että heidän työ- ja opiskeluympäristönsä ei aina toimi heidän äidinkielellään tai koulutuskielellään.

Turun ammatti-instituutti 21.12.2023

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Hannu Immonen'.

Hannu Immonen, palvelualuejohtaja

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Irina Loponen'.

Irina Loponen, koulutuspäällikkö